

Володимир Шинкарук

АЗ – БУКИ

*Літературно-мистецькі
студії*

Житомир
Полісся
2015

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)
Ш 62

*Надруковано за ухвалою
Вченої ради Житомирського державного університету ім. І. Франка
(протокол № 5 від 26.12.2014)*

Рецензенти:

Петро Васильович Білоус,
доктор філологічних наук, професор.
Володимир Олегович Єршов,
доктор філологічних наук, професор.
Віктор Михайлович Мойсієнко,
доктор філологічних наук, професор.

Ш 62 Шинкарук В. Ф. Аз-Буки. Літературно-мистецькі студії. –
Житомир : Полісся, 2015. – 278 с. – Серія «Бібліотека
кафедри теорії та історії світової літератури НН ІФЖ
Житомирського державного університету імені І. Франка»

ISBN 978-966-655-700-4

Книгу професора кафедри теорії та історії світової літератури Житомирського державного університету ім. І. Франка В. Ф. Шинкарука «Аз-Буки» складають вибрані наукові та публіцистичні статті і нариси з історії давньої і сучасної літератури, вітчизняного мистецтва, літературного краєзнавства. Збірка відображає весь спектр науко-пізнавальних інтересів відомого українського науковця

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)

ISBN 978-966-655-700-4

© В. Шинкарук, 2015.

АЗ – БУКИ

Літературно-мистецькі студії

ПОЧАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Давньоукраїнське літописання	9
«Слово о полку Ігоревім»	27
Феофан Прокопович і його трагікомедія «Володимир»	49
Тема історичного минулого народу в давній українській літературі та героїчний епос народів Європи	57

ФОЛЬКЛОР

Маруся Чурай і пісенна традиція Житомирщини	81
---	----

ЛІТЕРАТУРА XX СТОЛІТТЯ

Житомирщина в житті та творчості М. Рильського	101
Василь Кравченко та житомирські прототипи Михайла Булгакова	130
Василь Земляк: Перші кроки на Житомирщині	135
Прожив з весною (Творчий портрет Михайла Клименка)..	140
Творчий ужинок поетів Житомирщини	144
Зустріч, яка не відбулася в Житомирі (Спогади про Роберта Рождественського)	154

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПЕРЕДМОВИ

Яснозір'я таланту. Передмова до книги І. Сльоти «Золото зажив'я»	163
Автограф для вічності. Передмова до книги І. Сльоти «Автографи»	170
Відчуваючи музику слів. Передмова до книги І. Сльоти Переспіви	172
Юрій Камишний – художник, що переорює душу	180
Інше серцебиття. Відгук на книгу В. Горбунової «Мрія про маленьке життя»	183

Лазар. Друге пришестя або Ми так любили Житомир. Рецензія на книгу С. Лазо «Ми так любили „The Beatles”»	186
Одяг для думок. Передмова до книги Ірини Шинкарук «Сильніша – на одне життя»	190
Диво, знайдене на соціально-психологічному факультеті. Передмова до збірки «Диво, знайдене в собі»	193
Новий обрій Ірини Лубківської. Передмова до книги І. Лубківської «Жити і любити не уві сні»	195

ПОРТРЕТИ

Павло Карпович Сербін: Жив за високим покликанням ...	199
Зірка і смерть Леоніда Венгерова	214
Ніна Матвієнко. Голосом цієї жінки співає і плаче Україна	225
Свіча таланту Костянтина Яновського	232
Жива вода творчості: Ірина Шинкарук	235
Життя, освячене творчістю і любов'ю: Тетяна і Михайло Гузуни	241
Юрій Градовський. Талант, який не знає відпочинку.....	248
Творча характеристика Поліського ансамблю пісні і танцю «Льонок»	254
Анатолій Говораadlo – душа покладена на музику	261
Дві долі, міцно сплетені в одну: Людмила Вікторівна та Георгій Володимирович Майорови	267
Телевізійна зірка зійшла в Житомирі: Рабіга Аманжолова	270
Микола Кавецький: «Я прийшов із світанків»	273

ІНШЕ СЕРЦЕБИТТЯ
Відгук на книгу Вікторії Горбунової
«Мрія про маленьке життя».
– К. : Нора-Друк, 2010.

Талант завжди вражає. Книга Вікторії Горбунової «Мрія про маленьке життя», справді, вразила мене до найбільших сердечних глибин.

Пробігши очима перші рядки, я вже не міг ні на хвилину відірватись від тексту.

А потім була майже безсонна ніч, здивовані погляди дружини і її тихе запитання:

– Що це з тобою сьогодні?

– Що зі мною? Не знаю...

І я, дійсно, не знав... За довгі роки літературно-наукового життя мені довелось «перелопатити» тисячі сторінок художніх, наукових, публіцистичних книг і рукописів, але я не пригадую за собою такого нестримного бажання дочитати твір до його останнього рядка, до останньої крапки.

Після першого читання було друге.

Ні, ні, зовсім не таке, як у нашій шановній Верховній Раді – поверхнево-формальне, – а з можливістю знову повернутись до тільки що прочитаного епізоду, абзацу чи сторінки, тихо посидіти із заплученими очима і подумати над власною долею, над долями рідних і близьких, і навіть над долями мільйонів незнайомих, що населяють планету людей...

Знаючи Вікторію Горбунову досить багато часу, захоплюючись її книгами, я, виявляється, повною мірою не оцінив силу її літературного обдарування і не по роках високий ступінь художнього таланту. Прозріння відбулося в той самий момент, коли в моїх долонях опинилась її «Мрія». «Мрія про маленьке життя».

Ця вродлива, тендітна, талановита жінка, блискучий психолог і методист, кандидат психологічних наук, доцент, викладач університету зіграла свій роман особливим сердечним

подихом, наповнила його щирістю і теплом, сміливістю і простотою, граничною відвертістю і драматизмом, глибиною проникнення в найпотаємніші куточки людської душі, вмінням будувати художню розповідь так, що доводиться буквально «ковтати» сторінки – тобто всім тим, що відзначає істинну художню літературу.

Правда, «ковтання» сторінок – головна ознака літератури масової, саме тієї літератури, яку так полюбляють сучасні читачі. Чого гріха таїти, сьогодні навіть вишукані літературні гурмани, презирливо обзиваючи масову літературу «чтливом», у переповнених метро, маршрутках, або перед сном, увімкнувши нічну лампу, все одно дістають дешеві томики з погано прошитими чи неакуратно проклеєними сторінками й заглиблюються в читання...

Звичайно, читати книгу Вікторії Горбунової «Мрія про маленьке життя» в маршрутці можна, і хтось обов'язково буде це робити, бо не зможе втриматись від цікавості. Але це... (на жаль, я не можу знайти точного визначення, тому скажу просто: навіть не думайте читати роман у маршрутці чи в метро... Не треба псувати очей і вбивати час). Він вимагає іншого настрою, іншої атмосфери, я навіть сказав би, іншого серцебиття...

Зізнаюсь чесно, після того, як прочитав «Мрію про маленьке життя», одразу відчув егоїстичне бажання якимось чином «засвітити» своє ім'я поруч із ім'ям Вікторії Горбунової. Запропонував їй написати щось на зразок передмови до її твору. Вікторія повідомила про це видавництво. У видавництві з такою пропозицією швидко погодились, але поставили одну умову – вступне слово за обсягом має бути не більше, ніж дві сторінки. Я подякував за довіру і також зробив для себе установку – в передмові жодним словом не обмовитись про зміст роману.

Мною рухало не бажання створити банальну інтригу, привабити чи заманити читача... Ні. Я просто боявся, щоб якась попередня інформація стосовно змальованих у творі подій нікому не зіпсувала враження від читання.

Постійно маючи справу з літературно обдарованими студентами, я вряди-годи запитую, що ж, перш за все, примушує їх відриватись від дискотек і комп'ютерів, діставати з полиці книгу, розкривати її на першій сторінці й починати читати?

Господи, чого тільки не почуєш у відповідь! Найчастіше зустрічаються казенні фрази, закарбовані в наших головах ще з часів радянської школи: «щоб пізнати себе і оточуючий світ», «щоб довідатись про життя інших людей», «щоб бути естетично вихованим»... Іноді з'являлися і більш відвертіші зізнання: «щоб якось згаяти час», «щоб відволіктися»...

Та лише невеличка частина з великої кількості просунутих сучасних молодих людей могли скромно зізнатися і собі, й мені, що читають книги заради задоволення, заради насолоди.

Так, заради найвищої, найблагороднішої з усіх, існуючих у нашому світі, насолод.

Тому я пропоную вам, дорогі читачі, швиденько перегорнути ось цю сторінку і, не гаючи часу, одразу починати читати роман Вікторії Горбунової «Мрія про маленьке життя».

Окриленість, натхнення і головне – найвищу, найблагороднішу насолоду вам гарантовано!

